

2

*Agnieszka Korycińska-Huras**

Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa
Uniwersytet Jagielloński

NASI PARTNERZY: KIERUNKI WSPÓŁPRACY Z ZESPOŁEM BADAWCZYM CED&PIC W GRENOBLE [OUR PARTNERS: VECTORS OF COOPERATION WITH CED&PIC OF GRENOBLE (FRANCE)]

Abstrakt: W artykule zrelacjonowano przebieg i rezultaty wideosymposium, zorganizowanego w październiku 2003 r. przez Instytut INiB w celu ustalenia zakresów współpracy naukowo-dydaktycznej z nowym partnerem francuskim – Zespołem Badawczym CED&PIC w Grenoble (Centre d'études sur les dispositifs et processus d'information et de communication). Przedstawiono treść wystąpień uczestników wideokonferencji ze strony polskiej i francuskiej, jak również podsumowanie powziętych ustaleń, dotyczących form, perspektyw i oczekiwanych wyników kooperacji.

Abstract: The article refers to the second virtual symposium with the French partner of our Institute – CED&PIC of Grenoble (Centre of Studies on Information and Communication Instruments and Process), held in October 2003 and aimed at the definition of potential fields of scientific and didactic cooperation between the two institutions. The content of both participants' contributions is related, as well as the summary of tangible resolutions taken in matter of forms, perspectives and expected results of cooperation.

*
* *
*

* Mgr AGNIESZKA KORYCIŃSKA-HURAS, absolwentka studiów BIN UJ (2000), aktualnie doktorantka Instytutu INiB UJ. Opublikowała: *Literatura fantasy w obiegu bibliotecznym*. (2000). *Notes Biblioteczny* nr 2, s. 51–78; [współaut.]; *Literatura w cyberprzestrzeni na przykładzie portalu „Russkaja Fantastika”*. (2000). W: Waszkielewicz, H., J. Świcy (red.). *Stroitiel Czudotwornyj. Szkice o literaturze rosyjskiej*. Kraków: Tertium, s. 137–149; *Cywilizacja słowa drukowanego wobec zagrożeń widocznego*. W kręgu francuskiej mediologii (2002). W: Kocójowa, M. red. *Elektroniczne publikacje w bibliotekach*. Kraków: Wydaw. UJ, s. 88–95.
Adres elektr.: korycin@bilon.miks.uj.edu.pl

W ramach programu rozwijania współpracy międzynarodowej Instytutu Informatyki Naukowej i Bibliotekoznawstwa UJ w dniu 16 października 2003 r. odbyło się dwugodzinne sympozjum z grupą francuskich partnerów Instytutu, reprezentujących środowisko akademickie Grenoble. Ze strony francuskiej w wirtualnym spotkaniu brali udział: Jean-Marc Francony, dyrektor Institut Universitaire Professionnalisé Métiers des Arts et de la Culture, spécialité Métiers du Livre (Université Pierre Mendès-France, Grenoble 2), oraz Françoise Papa, Evelyne Mounier i Joanna Janik, dyrektor Biblioteki G  wnej Institut d'Informatique et Mathématiques Appliquées de Grenoble, wszyscy czworo b  d cy cz  onkami Zespo  u Badawczego CED&PIC (Centre d'Etudes sur les dispositifs et processus d'information et de communication). Instytut Informatyki Naukowej i Bibliotekoznawstwa UJ reprezentowali: dyrektor dr hab. Maria Kocójowa (wyst  puj ca ponadto w roli moderatora dyskusji), zastępca dyrektora ds. studenckich dr Maria Próchnicka oraz kierownicy Zakl dow i Katedry: dr hab. Wanda Pindlowa, dr hab. Andrzej Linert i prof. Jacek Wojciechowski.

Sympozjum poświęcone było wzajemnemu przedstawieniu g  wnych kierunków bada  n naukowych, prowadzonych w obu ośrodkach. Podjęto również dyskusj  , maj c  na celu wstępne określenie potencjalnych obszarów przyszlej wspólpracy. Spotkanie było też okazj  do ustalenia szczeg  l  w wymiany studentów w nadchodz cym roku akademickim 2004/2005. Kontynuuj c plany, zarysowane ju  z w czerwcu 2003 r., podczas pierwszego wirtualnego sympozjum roboczego, prof. Jean-Marc Francony potwierdzi   ch  c przyjęcia w kierowanym przez siebie IUP Métiers du Livre dwóch studentów IINiB. Do jednosemestralnego pobytu w Grenoble jesieni  2004 r. przygotowuj  się obecnie dwie studentki: III roku studiów licencjackich i I roku SUM.

W podsumowaniu obrad, uczestnicy przypieczytowali obustronn  ch  c nawi zania trwałej kooperacji, obejmuj cej wsp  ln  realizacj   przedsi  wzi  c naukowych, wymian   do  wiadcze  n i pomocy dydaktycznych, udział w organizowanych przez ka  d  ze stron konferencjach i seminariach naukowych, jak również wymian   publikacji i dokumentacji naukowej oraz studentów i doktorantów. Wymiernym rezultatem tych ustale  n stało się podpisanie w dniu 5 listopada 2003 r. Ramowej Umowy o Wsp  lpracy między Uniwersytetem Jagiello  nskim reprezentowanym przez IINiB UJ i Université Pierre Mend  s-France, nadaj cej oficjalny status projektom wsp  ldzia  nia obu Instytutów.

ZESP  L BADAWCZY CED&PIC

CED&PIC, Zespół do Bada  n nad Narzędziami i Procesami Informatyki i Komunikacji, jest interdyscyplinarn  grup  niezależnych naukowców, wywodz cych się ze środowisk akademickich, osadzon  w strukturze organizacyjnej Université Pierre Mend  s-France w Grenoble. Badania naukowe CED&PIC prowadzone s  z r  norodnych perspektyw badawczych: w pierwszym rz  dzie z perspektywy informacyjno-komunikacyjnej, lecz również na gruncie informatyki i socjologii. G  wnym przedmiotem aktywności Zespołu jest obecnie program bada  n nad rol  nowych

technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie tzw. industrializacji stosunków społecznych. Badania dotyczą zarówno struktury fizycznej nowoczesnych narzędzi komunikowania, jak wymiaru społecznego i symbolicznego tych narzędzi.

Komórka CED&PIC reprezentowana przez **dr Françoise Papa**, zajmuje się eksploracją sposobów i efektów wykorzystania nowych technologii komunikacyjnych w wybranych obszarach życia społecznego i branżach zawodowych (w tej chwili głównym terenem badań jest środowisko sportu). Drugim zasadniczym aspektem działań jest badanie wykorzystania nowych technik w celach promocji marketingowej towarów i usług. Dr Françoise Papa od dwóch lat bierze czynny udział w realizacji projektu badań nad wykorzystaniem Internetu przez stowarzyszenia, federacje i inne zorganizowane podmioty, działające w środowisku sportowym, oraz nad wpływem nowoczesnych praktyk komunikacyjnych na kształtowanie się struktury tych organizacji, ich oferty, jak również wyobrażeń społecznych, dotyczących szeroko pojętego świata sportu.

Dr Françoise Papa wyraziła chęć podjęcia współpracy z Instytutem INiB UJ w zakresie komparatystycznych badań nad udziałem nowych mediów w procesach formowania się wybranych obszarów życia społecznego. Zastrzegła też, że jakkolwiek zainteresowania komórki badawczej, do której należy, skupiają się obecnie wokół zagadnień sportu, współpraca z Instytutem mogłaby obejmować szereg innych problemów.

Instytut Informatyki i Matematyki Stosowanej w Grenoble (IMAG) Université Joseph Fourier, Grenoble 1

Dr Joanna Janik pełni funkcję dyrektora Biblioteki Głównej Instytutu Informatyki i Matematyki Stosowanej (IMAG) w Grenoble, działającego w ramach Université Joseph Fourier Grenoble 1. IMAG jest federacją ośmiu laboratoriów, zrzeszających około 400 naukowców i 300 doktorantów. Biblioteka Główna, należąca do największych bibliotek naukowych aglomeracji Grenoble, ukierunkowana jest przede wszystkim na udostępnianie informacji cyfrowej naukowcom, pracującym w laboratoriach IMAG (elektroniczne czasopisma, platformy kontrolowanego dostępu do zdigitalizowanych zasobów informacji). Jako bibliotekarz praktyk oraz członkini grupy pomysłodawców i współtwórców sieci bibliotecznej regionu Rhône-Alpes, dr Joanna Janik wyraziła gotowość współpracy, proponując wymianę publikacji i gościną wizytę dydaktyczną w Instytucie INiB UJ. Przyjęła również zaproszenie do udziału w najbliższej, X Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Profesjonalna Informacja w Internecie: projektowanie i realizacja serwisów, dostęp, jakość, etyka, własność intelektualna”, na której wygłosi referat pt. *Elektroniczny dostęp do prac naukowych i waloryzacja wyników badań naukowych*.

Instytut Komunikacji i Mediów (ICM) Université Stendhal, Grenoble 3

Dr Evelyne Mounier, wicedyrektor ds. dydaktyki w IUP Métiers du Livre, członkini Zespołu CED&PIC, a jednocześnie wykładowczyni Instytutu Komunikacji i Mediów (Institut de la Communication et des Médias, Université Stendhal Grenoble 3), zajmuje się problematyką wyszukiwania informacji w obszernych

dokumentach technicznych. Podejmuje próby modelowania użytkowników, w oparciu o wyniki obserwacji, prowadzonych w warunkach eksperymentu. Ich wnioski służą za podstawę formułowania zaleceń i wskazówek praktycznych pod adresem projektantów systemów wyszukiwania, rekomendujących uwzględnianie cech i potrzeb użytkowników. Aktualnym przedmiotem badań dr Mounier są rozbudowane dokumenty techniczne na nośniku elektronicznym (CD-ROM), o złożonej strukturze hierarchicznej, jak np. instrukcje obsługi urządzeń technicznych, zestawy 'helpów', dołączane do programów komputerowych itp. Badania zakładają obserwację autentycznych użytkowników (inżynierów, techników), wykorzystujących informację techniczną do konkretnych, doraźnych celów zawodowych, a następnie próbę charakterystyki i typologizacji zapytań wyszukiwawczych. Znajdują tu zastosowanie wielorakie metody badawcze: od bezpośredniej obserwacji fachowców w dziedzinie techniki, posługujących się dokumentacją profesjonalną, po analizę treści zapytań-odpowiedzi. Ekipa dr Mounier poszukuje także optymalnych rozwiązań technicznych w zakresie wizualizacji odpowiedzi systemu na ekranie użytkownika, a także możliwości przeniesienia wyników poczynionych obserwacji na inne typy dokumentacji, jak np. internetowe fora dyskusyjne, listy FAQ.

Instytut Specjalistycznych Studiów Zawodowych (IUP Métiers du Livre) Université Pierre Mendès-France, Grenoble 2

Gość ubiegłorocznej i *keynote speaker* najbliższej, majowej konferencji naukowej IINiB, prof. **Jean-Marc Francony**, prowadzi w ramach CED&PIC badania nad narzędziami komunikacji (*objets communicants*) i ich rolą w kształtowaniu stosunków społecznych. Punktem wyjścia jego dociekań jest zagadnienie współdziałania między systemami informacji, a narzędziami komunikacyjnymi, otwierającymi użytkownikom dostęp do tych systemów. Podejmuje próbę wykrycia i deskrypcji mechanizmów, które skłaniają użytkowników informacji do korzystania z pośrednictwa narzędzi komunikacyjnych, jak również ustalenia prawidłowości, rządzących interakcjami człowiek–narzędzie. Głównym zamiarem jest prześledzenie tych interakcji, a następnie wyprowadzenie wniosków, użytecznych dla optymalizacji interfejsów. W tym celu ekipa prof. Francony'ego opracowała narzędzie badawcze w postaci platformy monitoringu internetowego (webmonitoring), montowanej bezpośrednio w narzędziach komunikacyjnych, nie zaś – jak czyniono do tej pory – na serwerach informacyjnych.

Ta nowatorska metoda, zapoczątkowana w 2000 r., pozwala uzyskać o wiele bardziej precyzyjne i miarodajne informacje o przebiegu oddziaływań między systemem informacji a użytkownikiem, platforma monitorująca bowiem, wbudowana bezpośrednio w urządzenie, umożliwia rejestrację wielkiej liczby danych, które umykają miernikom, zainstalowanym na serwerach. Platformy monitorujące umieszczone są w komputerach stacjonarnych i laptopach, co pozwala z wielką dokładnością badać interakcje użytkowników z systemami wyszukiwania, dostępnymi w środowisku Internet Explorer i Windows. Wyniki tych pomiarów wykorzystywane są w procesach modelowania użytkowników zarówno w celach marketingowych, jak i w projektowaniu interfejsów bibliotecznych serwisów informacyjnych. W ośrodku za-

interesowań badawczych prof. Francony'ego znajduje się ponadto problematyka publikowania elektronicznego, a w szczególności zjawisko tzw. plastyczności dokumentu. Obecnie trwają prace nad opracowaniem formatu, który pozwalałby zachowywać integralność dokumentu po przeniesieniu go na dowolny nośnik.

INSTYTUT INFORMACJI NAUKOWEJ I BIBLIOTEKOZNAWSTWA UNIwersytet Jagielloński

W drugiej części spotkania, głos zabierali kierownicy Zakładów i Katedry Instytutu INiB UJ, w celu omówienia głównych kierunków badań naukowych i prac dydaktycznych, prowadzonych w poszczególnych jednostkach.

Katedra Bibliotekarstwa

Wśród podstawowych obszarów dociekań, podejmowanych przez członków jednostki, Kierownik Katedry Bibliotekarstwa, prof. zw. dr hab. **Jacek Wojciechowski**, wskazał: funkcjonowanie bibliotek, badanie ich mediacyjnej roli w komunikacji społecznej, praktyk i procesów komunikacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji pisemnej oraz historii bibliotek polskich. Istotne miejsce w działalności naukowo-badawczej zespołu zajmuje ponadto problematyka baz danych w działalności informacyjnej szkół wyższych, systemów komputerowych w bibliotekach polskich, zarządzania i marketingu w bibliotekach, języków informacyjno-wyszukiwawczych oraz klasyfikacji i indeksowania dokumentów.

Zakład Informacji Naukowej

Kierownik Zakładu, dr hab. **Wanda Pindlowa**, prof. UJ, podkreśliła, że badania, prowadzone przez członków zespołu, obejmują cały obszar informacji naukowej, jednak głównym przedmiotem jest obecnie problematyka systemów i użytkowników informacji. Do zagadnień szczegółowych, podejmowanych w pracy badawczej, należą: tworzenie i wykorzystywanie informacji biznesowej, informacji w ochronie zdrowia, informacji dla społeczności lokalnych, tworzenie interfejsów użytkownika, kształcenie użytkowników informacji, edukacja na odległość, teoria informacji naukowej, zastosowanie naukowych metod infrometrii, bibliometrii i teorii chaosu, metadane, jak również programy współpracy bibliotek w ramach Unii Europejskiej. Dr **Maria Próchnicka** przedstawiła swoje aktualne badania nad relacjami użytkownik–system wyszukiwawczy.

Zakład Metodologii Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej

W charakterystyce zainteresowań naukowo-badawczych, nakreślonej przez Kierownika Zakładu, dr hab. **Marię Kocójową**, na czoło wysuwają się zagadnienia: roli metodologii w osiąganiu celów strategicznych w zakresie bibliotekarstwa i informacji naukowej, metod projektowania i oceny jakości stron WWW (analiza SWOT, benchmarking), analizy przekazów elektronicznych, oceny jakości usług bibliotek akademickich, ewaluacji kształcenia kierunku INiB oraz edukacji permeantnej bibliotekarzy, roli PR instytucji naukowych w Polsce w środowisku elektronicznym, etyki w cyberprzestrzeni oraz edytorstwa naukowego tradycyjnego i elektronicznego.

Zakład Książki i jej funkcji w komunikowaniu społecznym

Kierownik Zakładu, dr hab. **Andrzej Linert**, zdefiniował podstawowe zakresy badań, prowadzonych w jednostce, jako: komunikacja społeczna za pośrednictwem książki w okresie oświecenia, książka i biblioteka w utworach literackich, książka i czytelnictwo w programach ruchu ludowego, rola książki w dokumentacji życia teatralnego, książka dla dzieci i młodzieży oraz współczesny ruch wydawniczy.

Pokłosie wideokonferencji, tj. Ramowa Umowa Współpracy, zawarta między partnerami, zakłada powołanie Komitetu Pilotażowego, który – w drodze dwustronnych uzgodnień – wypracuje program działań na kolejny rok i zdefiniuje ostatecznie obszary kooperacji.

NOS PARTENAIRES ÉTRANGERS: CENTRE D'ÉTUDES SUR LES DISPOSITIFS ET PROCESSUS D'INFORMATION ET DE COMMUNICATION (CED&PIC) DE GRENOBLE

Le 16 octobre 2003 a eu lieu la seconde visioconférence, réunissant l'Institut de l'Information scientifique et de la Bibliothéconomie de l'Université Jagellonne (IINiB UJ) et ses nouveaux partenaires français. Dans la rencontre virtuelle, organisée dans le cadre du programme d'élargissement de la coopération internationale de l'IINiB, ont participé: du côté français – M. Jean-Marc Francony, directeur de l'Institut Universitaire Professionnalisé Métiers des Arts et de la Culture, spécialité Métiers du Livre (Université Pierre Mendès-France, Grenoble 2), Mme Françoise Papa, Mme Evelyne Mounier et Mme Joanna Janik, directrice de la bibliothèque de l'Institut d'Informatique et Mathématiques Appliquées de Grenoble, tous les quatre étant membres du laboratoire CED&PIC (Centre d'Etudes sur les Dispositifs et Processus d'Information et de Communication). L'Institut de l'Information scientifique et de la Bibliothéconomie a été représenté par sa directrice, Mme Maria Kocójowa (modératrice des débats), directrice adjointe aux affaires didactiques, Mme Maria Próchnicka ainsi que par les chefs des équipes scientifiques constituées au sein de l'Institut: Mme Wanda Pindlowa, M. Andrzej Linert et M. Jacek Wojciechowski.

La visioconférence était dédiée à la présentation mutuelle de principaux axes d'investigation scientifique de chacun des partenaires. Celle-ci a été suivie par une discussion visant à définir les champs potentiels de la future coopération. La rencontre a également fourni l'occasion de préciser les conditions de l'échange des étudiants entre les deux établissements dans l'année universitaire 2004/2005. En continuant les projets esquissés lors de la première visioconférence ad hoc, tenue en juin 2003, M. Jean-Marc Francony a confirmé son engagement à accueillir à l'IUP Métiers du Livre deux étudiantes de l'IINiB, qui se préparent actuellement à effectuer un séjour éducatif de six mois dès l'automne prochain.

En clôturant le débat, les deux Parties ont scellé leur volonté commune de lancer une coopération durable, ayant pour l'objet la réalisation conjointe des projets scientifiques, l'échange des expériences et des produits didactiques, la participation aux colloques et séminaires organisés par chacun des partenaires, l'échange des publications et de la documentation scientifique, ainsi qu'un programme de mobilité étudiante et des enseignants-chercheurs. Ces concertations ont ouvert la voie à la signature, le 5 novembre 2003, de la Convention cadre de Coopération entre les autorités de l'Université Jagellonne et le Président de l'Université Pierre Mendès-France Grenoble 2, document qui formalise les projets de l'activité commune préalablement esquissés par les deux établissements.

CED&PIC

CED&PIC, Centre d'Etudes sur les Dispositifs et Processus d'Information et de Communication, unité intégrée dans la structure organisationnelle de l'Université Pierre Mendès-France de Grenoble, est un groupe interdisciplinaire de chercheurs indépendants issus des milieux académiques. Les travaux scientifiques y sont conduits au départ de différentes perspectives, principalement celle de l'info-com, de l'informatique et de la sociologie. L'enjeu central de l'activité du Centre est actuellement le programme d'études sur le rôle des NTIC dans le processus d'industrialisation des relations sociales. Les recherches concernent tant la structure physique des nouveaux outils de communication (*computer science*), que la dimension symbolique et sociale de ceux-ci.

L'équipe de CED&PIC représentée par Mme **Françoise Papa** explore les modalités et les effets de l'utilisation des NTIC dans certains domaines choisis de la vie sociale et professionnelle (à l'heure actuelle, les recherches se focalisent sur la problématique du monde du sport). Le second aspect de son activité est l'étude de l'emploi des nouvelles techniques de communication à des fins de promotion et de marketing des produits et des services de consommation. Depuis deux ans, Mme Papa prend une part active dans la réalisation du projet de recherches sur l'utilisation de l'Internet par les fédérations, associations et autres organismes du milieu sportif et sur l'incidence de ces pratiques sur la structure et l'offre de ces entités, ainsi que sur la formation de l'image sociale du monde sportif au sens large.

Mme Françoise Papa a exprimé sa volonté d'entreprendre une coopération avec l'IINiB UJ dans le domaine des recherches comparées sur le rôle des nouveaux médias dans les processus de formation et d'évolution de certaines sphères de la vie sociale, en indiquant par ailleurs que bien que l'intérêt de son équipe se concentre actuellement sur la problématique sportive, la coopération avec l'IINiB pourrait néanmoins concerner d'autres enjeux scientifiques.

Institut d'Informatique et Mathématiques Appliquées Université Joseph Fourier, Grenoble 1

Mme **Joanna Janik** assume les fonctions de directrice de la bibliothèque de l'Institut d'Informatique et Mathématiques Appliquées (IMAG) de Grenoble, attaché à l'Université Joseph Fourier Grenoble 1. L'IMAG est une fédération de huit laboratoires, associant quelques 400 chercheurs et 300 doctorants. La bibliothèque de l'IMAG, faisant partie des plus grandes bibliothèques scientifiques de l'aggloméra-

tion grenobloise, est principalement axée sur la fourniture de l'information numérisée aux chercheurs membres de l'Institut (revues électroniques, plates-formes d'accès contrôlé aux documents digitalisés). En tant que documentaliste exerçant et membre du groupe de concepteurs et co-réalisateurs du réseau documentaire de la région Rhône-Alpes, Mme Janik a manifesté sa volonté d'adhérer à la coopération, en proposant l'échange des publications et une visite didactique à l'IINiB. En outre, elle a accepté l'invitation à la prochaine conférence internationale organisée par l'IINiB (Information professionnelle dans l'Internet: design et réalisation des services en ligne, accès, qualité, éthique, propriété intellectuelle, mai 2004) lors de laquelle elle présentera une contribution intitulée *Accès électronique aux documents scientifiques et valorisation des résultats de la recherche*.

Institut de la Communication et des Médias Université Stendhal, Grenoble 3

Mme **Evelyne Mounier**, directrice des études de l'IUP Métiers du Livre, membre du CED&PIC, et enseignante à l'Institut de la Communication et des Médias, Université Stendhal Grenoble 3, s'intéresse aux modes de recherche dans les documents techniques volumineux. Elle entreprend des tentatives de modélisation des utilisateurs sur la base des résultats d'observations, menées dans les conditions de l'expérience contrôlée. Les conclusions en tirées servent d'appui à la formulation d'indications et de conseils pratiques à l'adresse des designers des systèmes de l'information afin de les encourager à prendre davantage en compte les caractéristiques et les besoins de l'utilisateur. La recherche de Mme Mounier est actuellement axée sur les documents techniques très larges sur le support électronique (CD-ROM), pourvus d'une complexe structure hiérarchique (comme les guides d'utilisateur des outils techniques, manuels d'aide annexés aux logiciels informatiques, etc.). La recherche implique une observation des usagers authentiques (ingénieurs, techniciens), employant l'information technique à la réalisation des tâches professionnelles concrètes, suivie d'une tentative de caractéristique et de typologie des questions. Plusieurs méthodes scientifiques y trouvent application: en partant de l'observation des comportements de recherche manifestés par les professionnels, jusqu'à l'analyse des corpus de questions-réponses. L'équipe de Mme Mounier recherche en outre des solutions optimales de mise à l'écran des réponses du système et vérifie les possibilités de transposition des résultats des observations effectuées sur d'autres types de documents techniques, comme les foires aux questions et les forums électroniques.

Institut Universitaire Professionnalisé Métiers du Livre Université Pierre Mendès-France, Grenoble 2

Hôte d'honneur de la dernière conférence scientifique à l'IINiB et keynote speaker de la prochaine, M. **Jean-Marc Francony** conduit dans le cadre du CED&PIC la recherche sur les objets communicants et le rôle de ceux-ci dans la formation des rapports sociaux. Le point de départ de son investigation est le problème de relations mutuelles entre les systèmes d'information et les dispositifs communicationnels qui y ouvrent l'accès aux utilisateurs. Son objectif est de révéler et de caractériser les mécanismes qui poussent les utilisateurs à emprunter l'intermédiaire de ces outils, ainsi que de formuler les principes régissant les rapports homme-outil. L'am-

bition principale consiste en l'étude des ces interactions et l'établissement des conclusions utiles pour l'optimisation des interfaces. Pour ce faire, l'équipe de M. Francony a mis en place une plate-forme de webmonitoring, dont la spécificité repose dans le fait qu'elle est installée directement sur l'outil de communication et non pas, comme le dictait la pratique courante, sur les serveurs.

Cette méthode innovante, élaborée en 2000, permet de collecter des résultats de loin plus précis et crédibles sur le déroulement de l'interaction système-outil, que cela a été le cas pour les plates-formes montées sur les serveurs. Les nouveaux outils sont intégrés dans des PC et ordinateurs portables, ce qui permet d'analyser avec une grande précision les interactions entre les utilisateurs et les systèmes de recherche dans le milieu Windows et Internet Explorer. Les résultats de ces mesures sont employés dans la modélisation des utilisateurs à des fins de promotion marketing et de design et perfectionnement des interfaces des systèmes documentaires des bibliothèques. Le champ d'investigation de M. Francony englobe en outre la publication électronique, et – plus spécifiquement – le phénomène de plasticité du document. A l'heure actuelle, il participe à des travaux sur la mise en œuvre d'un format assurant la préservation de l'intégralité du document quel que soit le support.

INSTITUT DE L'INFORMATION SCIENTIFIQUE ET DE LA BIBLIOTHECONOMIE, UNIVERSITE JAGELLONNE

Le second volet de la conférence a été imparti à la présentation de principaux axes d'investigations de chacune des quatre Equipes de recherche de l'IINiB. Les chefs des Equipes sont intervenus pour exposer les sujets d'études menées par eux-mêmes ainsi que par les enseignants-chercheurs réunis sous leur direction.

Equipe de Recherches en Bibliothéconomie

Dans son exposé, le chef de l'Equipe, M. **Jacek Wojciechowski** a indiqué les thèmes suivants de l'investigation scientifique: étude de la fonction de médiation des bibliothèques en tant qu'acteurs de la communication sociale; enjeux, dispositifs et processus de communication sociale, avec une mise en exergue de la communication écrite; histoire des bibliothèques polonaises; bases des données dans l'activité d'information des écoles supérieures; gestion et marketing des bibliothèques; langages de requête des systèmes d'information; méthodes d'indexation et de classification des documents.

Equipe de Recherches en Information scientifique

En sa qualité de Chef de l'Equipe, Mme **Wanda Pindlowa** a souligné que le spectre des intérêts scientifiques de celle-ci englobe le champ entier de l'information, avec toutefois une focalisation particulière sur les systèmes et utilisateurs de l'information. Parmi les sujets d'enquêtes particulières ont été cités: création et utilisation de l'information pour le secteur des affaires, de l'information relevant du domaine de la santé et de l'information pour les communautés locales; conception des interfaces-utilisateurs, formation des utilisateurs, étude des modalités de l'utilisation de différents types de sources d'information; éducation à distance; théorie de l'information scientifique et – à l'intérieur de cette problématique – recherche sur l'application de la biblio- et informétrie, de la théorie du chaos et sur les métadonnées. L'Equipe

travaille en outre sur l'étude des programmes de coopération des bibliothèques dans le cadre de l'Union européenne.

Mme **Maria Próchnicka**, membre de l'Equipe, a rebondi sur le thème d'étude des rapports homme-machine en exposant sa dernière recherche sur les interfaces système-utilisateurs où elle exploite la métaphore du dialogue.

Equipe de Recherches sur la Méthodologie de l'Information scientifique et de la Bibliothéconomie (ISB)

Dans la caractéristique des enjeux scientifiques traités par l'Equipe, esquissée par le chef de celle-ci, prof. **Maria Kocójowa**, la place principale revient au rôle de la méthodologie dans la réalisation des objectifs stratégiques de l'ISB, méthodes de design et d'évaluation des sites Web (analyse SWOT, benchmarking), analyse des documents électroniques, évaluation de la qualité des services d'information des bibliothèques des écoles supérieures au moyen d'analyse des pages Web de celles-ci, évaluation des filières universitaires de l'information scientifique et de bibliothéconomie et de la formation continue des professionnels, actions en relations publiques en ligne des institutions culturelles polonaises, problèmes éthiques de la communication électronique, édition scientifique traditionnelle et digitale.

Equipe de Recherches sur le Fonctionnement du Livre dans la Communication sociale

M. **Andrzej Linert**, chef de l'Equipe, a caractérisé les travaux scientifiques de ses membres comme relevant des domaines suivants: spécificités de la communication par le truchement du livre à l'époque des Lumières; représentation du livre et de la bibliothèque dans les œuvres littéraires; livre et promotion de la lecture publique dans les programmes des partis paysans polonais au XIX et XXe siècles; rôle du livre dans la documentation de la vie théâtrale polonaise; livre pour enfants; milieu socio-professionnel de l'édition.

Dans la discussion finale, les participants de la visioconférence ont constaté l'existence des champs de coopération potentielle. Le Comité du pilotage, prévu par la Convention cadre susmentionnée, procèdera à la définition exacte des domaines de coopération. L'étendue de l'activité conjointe envisagée sera précisée dans le programme annuel de coopération, établi par le Comité.